



## **Mensen worden steeds ouder en dus zal er meer aandacht nodig zijn voor de ouderenzorg**

Uit cijfers blijkt dat wij mensen steeds ouder worden en daarmee het aantal ouderen, in de toekomst, in aantallen gaan toe nemen. In de politiek is daar ook al de nodige zorgen over uit gesproken en aandacht voor gevraagd. De grootste politieke partijen willen meer plek in de verpleeghuizen, maar de zorg zelf pakt het liever uitgebreider aan. "Zij vinden dat er anders naar verpleeghuiszorg gekeken moet worden".

### **Praktijkervaringen:**

Een van de landelijke zorgorganisaties is een van de vele voorbeelden van hoe de ouderenzorg zelf werkt aan de vraag hoe de zorg er in de toekomst uit moet zien. Zo wordt in de verpleeghuizen gebruikgemaakt van alarmering en dat. 'Die data zijn gericht op hoe mensen binnen deze locatie wonen'.

'Hoe vaak klikken ze op de alarmbel? Hoe vaak gaat iemand 's nachts uit bed of wanneer slaapt iemand? Door die data te analyseren kunnen we onze zorgmedewerkers beter inzetten', aldus de woordvoerder van de betreffende organisatie.

Deze organisatie kijkt ook naar thuiswonende ouderen. Dat gebeurt met behulp van bijvoorbeeld digitale zorg, waarbij op afstand gemonitord wordt hoe het met iemand gaat. Welke hulpmiddelen heeft iemand nodig om zichzelf te blijven redden?

De woordvoerder van de betreffende organisatie verwijst ook naar andere innovaties in de zorg: denk aan de automatische medicijndispenser Medido, of een druppelbril waarmee iemand zelf oogdruppels kan aanbrengen. 'Al die middelen helpen om met de beschikbare zorgmedewerkers zoveel mogelijk ouderen te helpen'.

'De beroepsbevolking groeit niet, maar het aantal ouderen wel'. Er zal dus van heel veel andere mogelijkheden gebruik moeten worden gemaakt'.

### **Vergrijzing is pas net begonnen:**

Nederland staat nog maar aan het begin van een vergrijzingsgolf, aldus de conclusie van IBO Ouderenzorg.

Niets doen is geen optie. Over twintig jaar is het aantal tachtigplussers waarschijnlijk bijna verdubbeld. Als er niks verandert, stijgt het aantal benodigde zorgmedewerkers met 70 procent en verdubbelen de uitgaven aan ouderenzorg. Het IBO Ouderenzorg vreest voor lange wachtlijsten, een verlies aan levenskwaliteit en dat armere ouderen straks niet meer dezelfde zorg als rijke ouderen tot hun beschikking hebben. Tegelijkertijd blijft de maatschappij verwachten dat ouderen de beste zorg krijgen. En dus moet er iets gebeuren, aldus de onderzoekers van IBO-ouderenzorg.

### **Wat is het verschil tussen een verzorgingshuis of een verpleeghuis?**

In verpleeghuizen wonen de mensen die zware zorg nodig hebben en hier om een medische reden naar toe zijn gegaan. In een verzorgingshuis wonen mensen die minder intensieve zorg nodig zouden hebben. De verzorgingshuizen, in de volksmond ook wel bekend als bejaardenhuizen, zijn er nog amper.

### **Noot vanuit BUS:**

De directe oorzaak dat ze er nog maar amper zijn, is dat opeenvolgende kabinetten Rutte deze hebben weg bezuinigd en daarmee een zeer gewenste behoefte uit onze samenleving, via een sterfhuisconstructie, heeft weten te verbannen. Gevolg van alles is, het ontstaan van lange wachtlijsten in de zorg en ouderen die niet meer zelfstandig kunnen of willen wonen aan hun lot zijn overgelaten en vaak geïsoleerd thuiszitten .

Daar waar vele landelijke politieke partijen hun zorgen over hebben uitgesproken en waar zorgmedewerkers zich al jaren druk om maken, zij vinden dat de ouderen 'kind van de rekening zijn geworden' op basis van een kortzichtige visie en op basis van ordinare bezuinigingen" waar zorgmedewerkers en de ouderen zelf geen enkele inspraak in hebben gehad en ook nooit voor een dergelijk beleid zouden kiezen.

### **'Meer van hetzelfde is niet houdbaar'**

Alleen meer geld, personeel of andere verwachtingen gaan de problemen niet oplossen. Op sommige plekken is het bouwen van meet verpleeghuizen nodig, maar moet er ook rekening gehouden worden met de praktijk. 'De arbeidsmarkt is al krap en het aantal ouderen groeit hard. Meer van hetzelfde is niet houdbaar. Er moet op een andere manier naar verpleeghuiszorg gekeken worden "aldus een woordvoerder van ActiZ.

Wij moeten als samenleving de discussie over ouderenzorg 'helemaal anders voeren. Je kunt niet zomaar het aantal verpleeghuisplekken verhogen. Daarover zijn afspraken gemaakt met het vorige kabinet en zorgkantoren. We zouden dat ook niet moeten willen", aldus een hoogleraar zorgomgeving voor kwetsbare ouderen.

Het huidige stelsel doet volgens de hoogleraar namelijk 'geen recht aan de wensen en behoeftes van mensen"

'Er zijn mensen die zorg nodig hebben, soms wel 24 uur per dag, maar die hebben plekken nodig die het dagelijks leven ondersteunen. De manier waarop we de verpleeghuiszorg nu hebben ingericht, ondersteunt dat niet altijd'. Daarnaast wonen mensen nu ook 'veel te lang' alleen thuis en raken mantelzorgers overbelast, dat is schrijnend', aldus de hoogleraar.

### **Anderen woonvormen en inzet van technologie:**

Zorgorganisaties ontwikkelen nu al vormen van zorg waarin mensen zelfstandig wonen, maar ook intensieve zorg kunnen krijgen. Denk bijvoorbeeld aan de zorgboerderijen. 'Deze gaan veel meer uit van wat mensen zelf nog kunnen, hoe klein ook, en hoe we ze betrokken kunnen houden'.

Ook voor mensen die minder intensieve zorg nodig hebben, moet meer 'buiten de kaders worden gedacht'. Gewezen wordt naar onder meer de woongemeenschappen, waar ouderen onderdeel blijven van de gemeenschap.

In de technologieën waar verpleeghuizen mee experimenteren wordt ook potentie gezien. "Alleen staan we daar pas aan het begin. Er worden technologische snufjes bedacht die nergens echt een oplossing voor zijn, waar mensen nog waarde aan moet toevoegen. Goede technologie kan veel betekenen, maar ook daar moeten we kritisch op blijven', aldus de hoogleraar.

De ontwikkelingen in de verpleeghuiszorg zijn afhankelijk van ander beleid. "Verpleeghuiszorg is geen eiland op zichzelf, het hangt ook af van andere keuzes. Wat voor plannen hebben woningcorporaties en gemeenten? Wordt er dagbesteding georganiseerd? zijn er ontmoetingsplekken? Dat is belangrijk om bijvoorbeeld eenzaamheid tegen te gaan".

Ouderenzorg is geen probleem van de zorg, maar van de maatschappij. 'Al tientallen jaren hebben overheden geen uitgebreide en complete visie op de vergrijzende samenleving gemaakt. We moeten weten waar we naar toe willen' aldus de woordvoerder van ActiZ.

### **Noot van BUS:**

Ook nu weer zijn het de professionals die hun meningen en standpunten delen met de samenleving. Professionals die allen vanuit vele invalshoeken hun standpunten toelichten en visie verwoorden. Echter een visie en mening van de ouderen zelf daar ontbreekt het voor de zoveelste keer aan. Er wordt over ouderen en hun zorg gesproken en geoordeeld maar met de ouderen spreken, wat zeker een must moet zijn om de noodzakelijke veranderingen gerealiseerd te krijgen, daar schort het duidelijk aan. Zo gaat het ook in de verpleegzorg, thuiszorg, de zorgverzekeraars, zorgkantoren, zorgverleners zij menen de wijsheid in pacht te hebben en hun beleid en uitvoering van werk baseren op beschikbare financiële middelen en niet op noodzakelijke en tijdig een te bieden zorg. Het zou voor de samenleving goed zijn om te weten, hoeveel geld er daadwerkelijk naar de zorgaanbieders gaat om zorg te verlenen en hoeveel van dat budget daadwerkelijk aan zorgtaken wordt ingezet. Daarnaast zou het ook een goede zaak zijn om als ouderen en naasten duidelijk te krijgen waarom er in de zorg in iedere laag wel managers zijn gekomen maar in de dagelijkse uitvoering er duidelijk sprake is van leegloop van deskundig en bevlogen zorgpersoneel. Hoe kan het dat er zoveel klachten zijn in de zorg, klachten van ouderen en zorgvragers, dat er sprake is van 'geweld' in de zorg, ouderen die 'bestolen' worden,

hulpvragen van ouderen die niet worden gehoord door de zorgorganisaties en gemeenten.

We moeten er toch niet aan denken dat ouderen met sensoren in hun incontinentieluiers de dag door moeten doorbrengen, dat hulp uitblijft omdat de sensor nog niet afgaat, mensonterende oplossingen worden er bedacht om aan het minimale aan menselijke aandacht en zorg te kunnen leveren.

Moeten we als samenleving bang worden om oud te worden, daar al jaren blijkt dat de ouderen het 'afvoertje' van de samenleving driegien te worden. Ouderen die hun leven lang een grote bijdrage hebben geleverd aan de welvaart van onze samenleving, de ouderen verdienen respect, aandacht en zorg die noodzakelijk is vanuit de menselijke maat beoordeeld en vastgelegd. BUS zal zich blijven inzetten voor onze ouderen.

**Tilburg: 12 december 2023**

**Bestuur BUS**